QGIS brugergruppemøde 2025

Opsætning af feltformularer

Om mig

- Henrik Brændskov Larsen
- Landinspektør
- GIS-konsulent hos Geopartner
  - Arbejdet primært med forsyningsdata og LER
  - Afholder kurser i QGIS både til begynder og avancerede anvendere
- Specialist i teknisk landmåling

Indhold

- 1. Kort om formålet: gøre dataindtastning hurtigere og mere robust
- 2. Hurtig intro til formular-typer og widget-muligheder
- 3. Live-demoer:
  - Værdikort, værdirelationer widgets samt standardværdier
  - Filtrering og validering
  - Reference til relation widget
  - Custom Qt-formular + validering med Python-kode

Hvorfor anvende attributformularer

Q dvg_ledning -	Objektattributter		)	×
ogc_fid	nextval('danvand.dvg_ledning_ogc_fid_seq'::regclass)	(X)	v	•
mslink		NULL \$	×	
knude1id		NULL \$	×	
knude2id		NULL \$	×	
knude1navn	NULL			
knude2navn	NULL			
loebenr		NULL \$	×	
status	NULL			
ejer	NULL			
ledningstype	NULL			
tryktype	NULL			
kaldenavn	NULL			
varenummer	NULL			
nomineldim	NULL			
trykklasse	NULL			
fabrikantbetegn	NULL			
indvendigdim	NULL			Н
tykkelse	NULL			
rørkatbem	NULL			
materiale	NULL			
forbrugpaaledn	NULL			
kalibreretdim	NULL			
kalibreretruhed	NULL			
kalibenkelttab	NULL			
lægningsmetode	NULL			
fiktivledning	NULL			
netberegning	NULL			
datostatus	NULL	-		~
	OK	Ann	uller	

Hvorfor anvende attributformularer

G				
0		₽ & ≡ ©	- T	, p 🔓 🖟 🎉
	brond_id	status	fabrikant	installations_dato
1	1	God	FIRMA	2024-03-01
2	2	god	Firma	2024/03/01
3	3	Fin	Firma A/S	01/03/24
4	4	A+	Firma afdeling	2024-03-01
5	5	Dårlig	Firma_A_S	2022-11-15
6	6	dårlig	FiRmA	2022/11/15
7	7	D@rlig	Firma	15/11/2022
8	8	ОК	Firmar	2023-07-20

Hvorfor anvende attributformularer

Datasikkerhed

o Reducer tastefejl med faste værdilister, begrænsninger og validering

Hurtigere indtastning

Autofyld af standardværdier og dynamiske udtryk sparer klik

Bedre brugeroplevelse

o Skræddersy feltrækkefølge, grupper og faner – kun relevante felter vises

Dataintegritet på tværs af lag

o Relation-widgets sikrer korrekte fremmednøgler og sammenhængende data

Skalerbarhed & genbrug

o Gem formularopsætninger i projekt- eller lagfiler og del på tværs organisationen

Hvad er en attributformular

Grafisk indtastningsvindue for lagets felter

o Vises hver gang en bruger opretter eller redigerer en feature (punkt, linje, polygon).

Dataintegritet i praksis

o Styrer hvilke felter der må redigeres, hvilke der er obligatoriske, og hvilke værdityper der er tilladt.

Widget-baseret opsætning

o Hvert felt kan kobles til en specifik widget: tekstboks, rulleliste (værdikort), datovælger, check-boks, relation reference m.fl.

Tilpasset layout

o Formularen kan organiseres i sektioner, faner og grupper, så brugeren kun ser det relevante.

Dynamiske standardværdier og udtryk

o Felter kan autofyldes med valgte værdier, via funktioner f.eks. "now()" eller med værdier fra andre lag.

Validering og begrænsninger

o F.eks. Not-NULL begrænsning, eller begrænsning af værdi baseret på andre attributværdier

Understøtter relationer

o F.eks. hvis man har kodelister og skal vise beskrivelsen / teksten i rullelisten

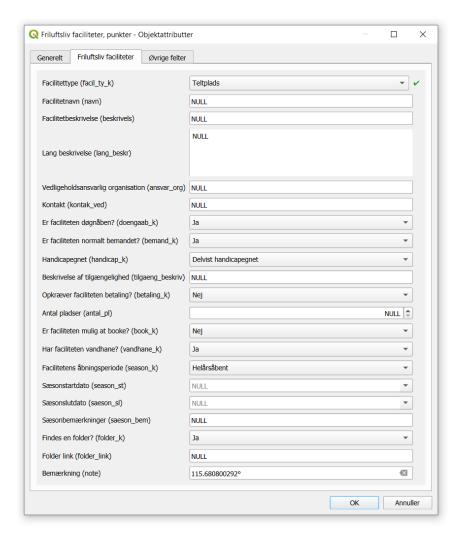
Kan udvides med Qt Designer og Python

o Importér en .ui-fil for fuld kontrol over layoutet, og tilføj Python-kode til avanceret logik.

Kort sagt: Attributformularen er bindeleddet mellem brugeren og featuren – den sikrer korrekt, hurtig og brugervenlig registrering.

Hvad er en attributformular

Termiskledning - Objel	ctattributter	– 🗆 X
General		
Geometri		
Indtegningsmetode	nøjagtigt	•
Nøjagtighedsklasse	> 2.00 m	▼ ✓
Vejledende dybde [mm]		4000 ☑ 🗘
Niveau	under terræn	•
Ledningstype		
Туре	distributionsledning	· ·
Rørkatalog	Fabrikant ▼ Ø114,3/225	≪ ▼
Stikledning aflæsning	NULL	
abrikant	NULL	
Dimension	NULL	
indhold i ledning	varmt vand	•
Konstruktion	Ukendt	*
igger i ledning?		
indeholder ledninger?		
Tværsnitsform	cirkulær	· ·
Udvendig farve	NULL	
Udvendig materiale	NULL	
Jdvendig diameter [mm]		NULL ♦ ✓
Udvendig bredde [mm]		NULL ♦ ✓
Udvendig højde [mm]		NULL ♦ ✓
Temperatur [°C]		NULL 💠
Tryk [bar]		10 🖾 💠
Fareklasse	meget farlig	· ·
Sikkerhedshensyn	NULL	
Bemærkning	NULL	

Grundlæggende opsætning

• Indstillinger for attributformularen tilgås via lagets egenskaber og »Attributformularer

1. Attributformular type

- Autogenerere QGIS opsætter selv attributformularen
- Træk- og Slip-designer anvendes til at opsætte brugdefineret formular layout
- Angiv UI-fil

2. Tilføj ny tab eller gruppe til formularlayoutet

3. Alias

Navn for feltet i formularen samt attributtabellen.

4. Widgettype

Vælg hvilken widget type der skal anvendes for feltet

5. Begrænsninger

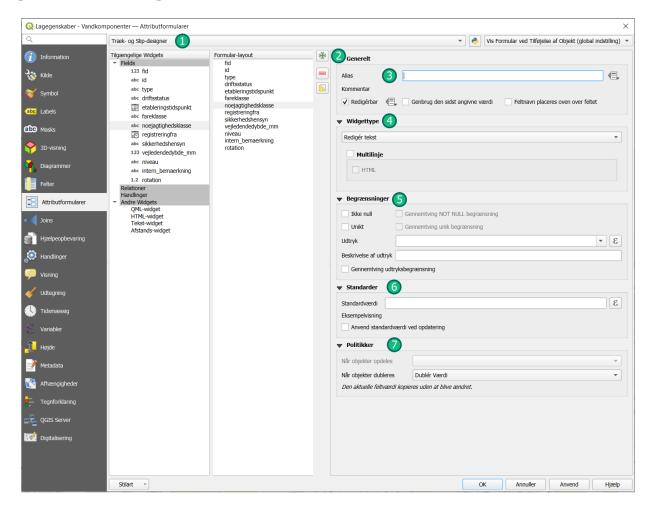
 Her opstilles hvilke begrænsninger der skal gælde for laget f.eks. at feltet ikke må være NULL. Der kan også opsættes mere avancerede begrænsninger via udtryksbryggeren

6. Standarder

 Her kan der indsættes en standardværdi der skal stå i feltet når der oprettes en ny feature. Værdien kan sættes til at opdatere automatisk ved ændringer. Kunne f.eks. Anvendes ved et felt med en »redigeringsdato«

7. Politikker

• Her vælges hvordan attributværdien tildeles hvis objektet ændres

Typisk anvendt widgettyper

Redigér tekst

o Standard til fri tekstindtastning; kan konfigureres til enkelt- eller flerlinjet input.

Variationsbredde

o Tillader valg af numeriske værdier inden for et specificeret interval; kan præsenteres som en skyder eller trinvis op/ned-kontrol.

Dato og tid

o Kalender-popup til valg af dato og/eller tid; sikrer korrekt formatering.

Afkrydsningsfelt

o Til boolean-felter; repræsenterer Ja/Nej eller Sand/Falsk.

Værdikort

o Drop-down-menu med foruddefinerede værdier; reducerer tastefejl og sikrer konsistens.

Værdirelation

o Drop-down-menu, hvor valgmuligheder hentes fra et andet lag eller tabel; nyttig til at opretholde relationer mellem data.

Relation Reference

o Tillader valg af relateret post fra et andet lag; ofte brugt til at etablere fremmednøgleforbindelser.

Unikke værdier

Drop-down-menu, der viser eksisterende unikke værdier i feltet; nyttig til at sikre konsistens uden at begrænse til en fast liste.

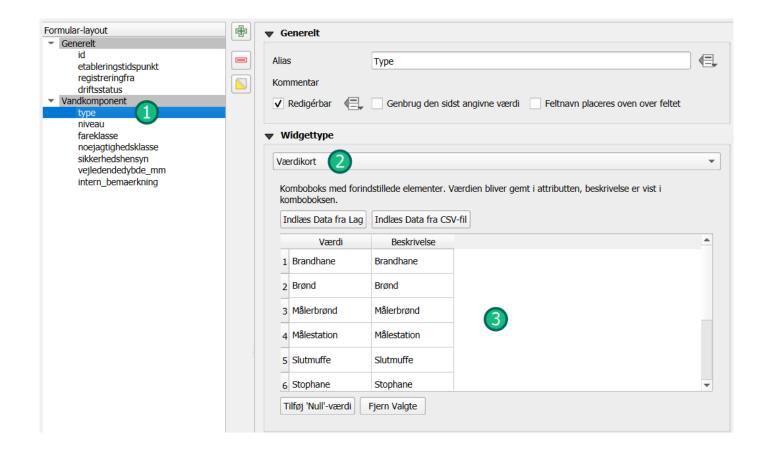

Live demo 1 – Værdikort-og værdirelationer widgets samt standardværdier

Opsætning af værdikort-widget

- 1. I formular-layoutet vælges attributfelt som der ønskes at opsætte et værdikort for
- 2. Herefter vælges widgettypen som "Værdikort"
- 3. Herefter kan "Værdi" og "Beskrivelse" kolonnerne udfyldes. "Værdi" er de værdier som faktisk bliver gemt i attributtabellen, mens "Beskrivelse" er den værdi der vil optræde i rullelisten og er altså kun en "visning" af værdien.

Opsætning af værdikort-widget

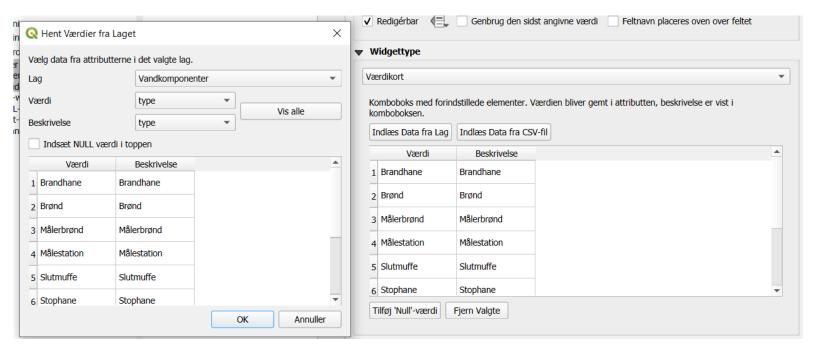
Udfyldelse af værdikort kan også gøre ved indlæsning. Det gøres således:

Indlæs CSV fil

- o Opret komma separeret CSV uden header.
- o Tryk "Indlæs Data fra CSV-fil" og vælg CSV fil

Indlæs værdier fra lag

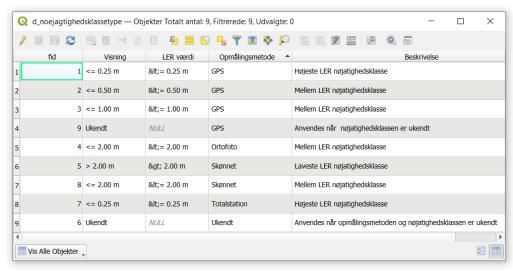
- o Tryk "Indlæs Data fra CSV-fil" ny dialog åbner
- o Vælg lag (kan godt være laget selv), samt felt i "Værdi" og "Beskrivelses". (Kan godt være samme felt)
- o Virker også hvis feltet ikke indeholder unikke-værdier, men så skal valget af felt i "Værdi" og "Beskrivelse" være det samme.

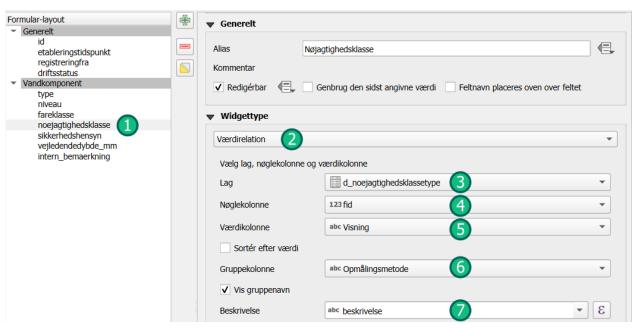

Opsætning af værdirelation-widget

- 1. I formular-layoutet vælges attributfelt som der ønskes at opsætte en værdirelation for
- 2. Herefter vælges widgettypen som "Værdirelation"
- 3. Herefter vælges lag som skal anvendes som opslagstabel
- 4. Vælg "Nøglekolonne" (værdi der faktisk gemmes)
- 5. Vælg "Værdikolonne" (værdi der vises i rulleliste)
- 6. Vælg evt. "Gruppekolonne". Denne kan f.eks. bruges hvis der er grupperinger for ens værdier f.eks. Hvilken "Opmålingsmetode" der har en given nøjagtighedsklasse, eller hvilken fabrikant der har en specifik kabeltype etc.
- 7. Vælg evt. "Beskrivelse". Hver række i relations-laget kan have en beskrivelse som fortællere brugeren mere specifikt om værdien.

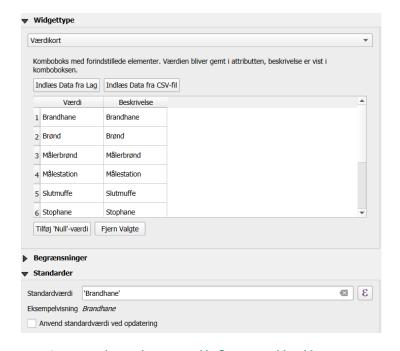

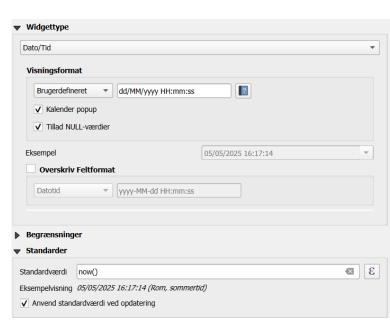
Vandkomponentlag

Opsætning af standardværdi

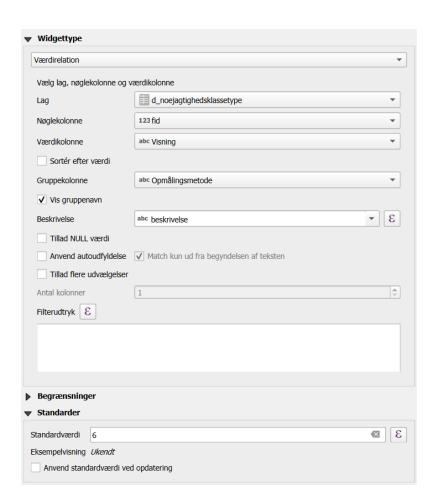
- Standardværdien sættes i egenskaberne for det pågældende lag der er valgt i Formular-layout.
- Der kan der sættes en specifik værdier som f.eks.
  - o Standardværdi for rulleliste for værdikort
  - Standardværdier ved en tekstværdi eller en "nu" dato/tid. Kan anvendes hvis man har et felt med en "registreringsdato" eller "redigeringsdato"
  - o Specifik standard nøgle for værdirelation

Standardværdi for rulleliste

Standardværdi for redigeringsdato

Standardværdi for nøgle

Live demo 2 – Filtrering og validering

Når du bruger en **Værdirelation-widget** til at vise værdier fra en relationstabel, kan du angive et **filterudtryk**. QGIS evaluerer dette udtryk for hver række i relationstabellen – **kun de rækker hvor udtrykket returnerer TRUE** bliver vist i dropdown-listen

- Udtrykket kan bruge feltværdier fra relationstabellen (f.eks. "fid") og værdien fra den aktuelle feature via current_value(feltnavn')
- Der kan anvendes avanceret funktioner til filterudtryk f.eks. aggregat funktioner
- QGIS viser kun de poster, som opfylder filterbetingelsen resten skjules automatisk.

Filterudtryk eksempel for driftsstatus hvor **fid** for driftsstatustyperne kun må være $\mathbf{1}$ og $\mathbf{3}$. **fid in (1, 3)**

Relationstabel:

Driftstatus	I drift
	Permanent ude af drift
Etableringstidspunkt	Permanent due ai drift

fid	driftsstatus	TRUE/FALSE
1	I drift	TRUE
2	Under etablering	FALSE
3	Permanent ude af drift	TRUE

Filterudtryk eksempel hvor kun unikke værdier for type hentes fra relationstabel via en aggregat funktion:

-- For hver feature i d_kabeltype lavers der et array baseret på grupperingen af typer.

-- fid for featuren kontrolleres så om den er ens med den først værdi i det returnerede array.

fid IS array_agg(fid, group_by := "type")[o]

Relationstabeller:

fid	type	TRUE/FALSE
1	Forsyningskabel	TRUE
2	Forsyningskabel	FALSE
5	Forsyningskabel	FALSE

fid	type	TRUE/FALSE
3	Stikkabel	TRUE
4	Stikkabel	FALSE
6	Stikkabel	FALSE

Forsyningskabel grupper

Stikkabel grupper

fid	type	TRUE/FALSE
1	Forsyningskabel	TRUE
2	Forsyningskabel	FALSE
3	Stikkabel	TRUE
4	Stikkabel	FALSE
5	Forsyningskabel	FALSE
6	Stikkabel	FALSE

Relationstabel

Filterudtryk eksempel for kabeltype hvor filteret afhænger af en "nuværende værdi" for **type**. Den nuværende værdi for **type** er i dette eksempel **'Forsyningskabel'**:

```
-- Vis kun kabeltyper der kan bruges for forsyningskabler (
current_value('type') = 'Forsyningskabel'
AND type = 'Forsyningskabel'
-- Eller vis kun kabeltyper der kan bruges for stikkabler
OR
current_value('type') = 'Stikkabel'
AND type = 'Stikkabel'
)
```


"fabrikant" IS NOT 'SCANKAB'

Relationstabel:

fabrikant	kabeltype	type	TRUE/FALSE
NKT	4X150 APB CU	Forsyningskabel	TRUE
NKT	4X35 PVIK CU/RE	Stikkabel	FALSE
JMV	3X95 25 AL PEX	Stikkabel	FALSE
SCANKAB	4X150 PVIKS CU	Forsyningskabel	FALSE

Q Elledninger - Objektattributter

NULL

I drift

NULL

Forsyningskabel

Forsyning - 3X150 25 AL PEX

Forsyning - 3X150 APB CU

Forsyning - 3X95 25 AL PEX

Forsyning - 3X95 25 AL PEX

Ιd

Type

Kabeltype

Fareklasse

Driftstatus

Etableringstidspunkt

Udvendig diameter [mm]

Spændingsniveau [kV]

Filterudtryk eksempel for fareklasse hvor filteret afhænger af en "nuværende værdi" for **spændingsniveau**. Den nuværende værdi for **spændingsniveau** er **'8.00 kV'**:

Relationstabel:

fid	Fareklasse	TRUE/FALSE
1	Ikke farlig	TRUE
2	Farlig	TRUE
3	Meget farlig	FALSE

Eksempel på begrænsning

En **begrænsning** i QGIS-attributformularer er et logisk udtryk, som skal returnere **TRUE** for at tillade, at en ændring gemmes. Hvis udtrykket er **FALSE**, blokeres gem, og brugeren får en fejlmeddelelse. Det sikrer, at data altid opfylder de regler, du har defineret, før de skrives til laget.

- Muligt at opsætte simple begrænsningsudtryk f.eks. At værdi ikke må være NULL,
- Ligeledes kan der anvendes avancerede funktioner til at opsætte de logiske udtryk.
- Vær opmærksom på at her kan "current_value" funktionen ikke anvendes der anvendes kun feltnavne

Begrænsningsudtryk eksempel for udvendig diameter:

- -- En af følgende udtryk skal være TRUE
- -- Tillad enhver værdi for udvendig diameter, hvis etablering er før 01/07/2023 eller ikke angivet ("etableringstidspunkt" <= to_datetime('01/07/2023', 'dd/MM/yyyy')
  OR "etableringstidspunkt" IS NULL)
- -- Ellers tillad enhver værdi for udvendig diameter, hvis drift er nøgleværdi 3 ('permanent ude af drift') OR "drift" = 3
- -- Ellers skal den udvendige diameter være angivet OR "udvendigdiameter_mm" IS NOT NULL

Eksempel på begrænsning

Begrænsningsudtryk eksempel for fareklasse:

```
-- Hvis spændingsniveau ≥ 10 kV: kun meget farlig (værdi = 3)

(
"spaendingsniveau_kv" >= 10

AND "fareklasse" = 3
)

OR
-- Ellers mindre end 10 kV eller ikke angivet: kun ikke farlig (værdi = 1) eller farlig (værdi = 2)

(
(
"spaendingsniveau_kv" < 10

OR "spaendingsniveau_kv" IS NULL
)

AND "fareklasse" IN (1, 2)
```


Live demo 3 - Reference til relation widget

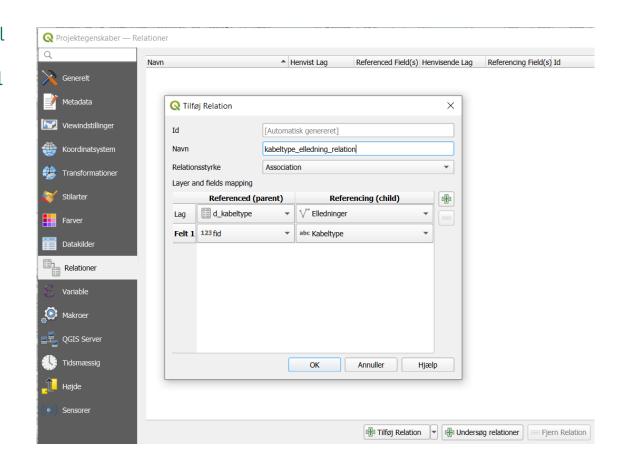

Eksempel på reference til relation widget

Relation Reference-widgetten giver en brugervenlig rullemenu i attributformularen, hvor du kan vælge en post fra en anden tabel ved hjælp af fremmednøgler. Det sikrer, at kun gyldige værdier fra opslagstabellen bruges i dit geometri-lag – helt uden manuel tastekontrol

Trin 1 – Definér relationen i projektet

- Åbn Projekt-egenskaber -> Relationer
- Opret ny relation ved at trykke på + og udfyld følgende:
  - 1. Navn: valgfrit men noget der siger noget om relationen
  - 2. Relationsstyrke vælges typisk svag relation (Association) betyder at hvis relationer ophøre så slettes der ikke i "forældre" eller "barnelaget" f.eks. Hvis en kabeltype slettes, så slettes relaterede ledninger ikke.
  - 3. Forældrelag (Referenced (parent)) vores relationstabel lag
  - 4. Felt 1, Forældre nøgle vores nøgle vi vil referer fra, typisk en unik id (fid)
  - 5. Barnelag (Referencing (child)) vores geometri lag
  - 6. Felt 1 Barnenøgle den nøgle vi vil referer til vores forældre lag (fremmednøgle)

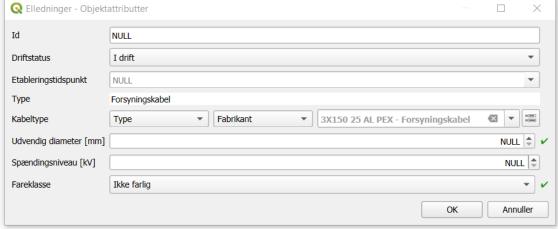

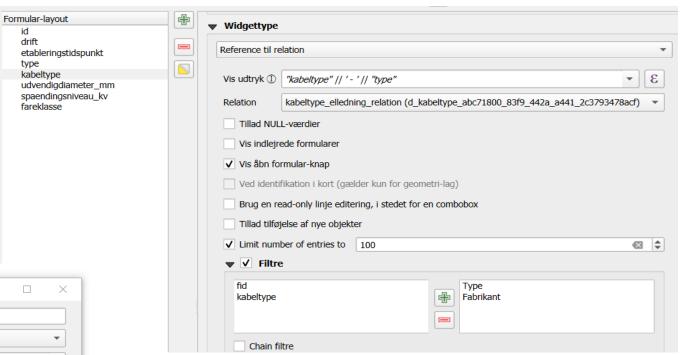

Eksempel på reference til relation widget

Trin 2 – Vælg widget type "Reference til relation" i lagegenskaber

- 1. Vælg den oprettede relation
- 2. Ændre evt. udtryk der vises i rullelisten
- 3. Tilføj relevante filtre

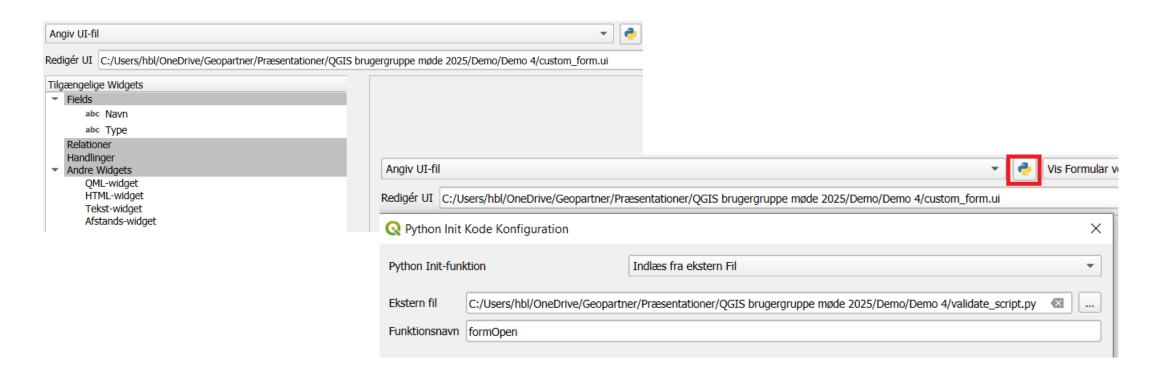

Live demo 4 - Custom Qt-formular + validering med Python-kode

Eksempel Custom Qt-formular + validering med Python-kode

Form UI og python script sættes i lagegenskaber

Kontakt mig

Henrik Brændskov Larsen

Landinspektør, GIS-konsulent

hbl@geopartner.dk

9244 5367

